

2

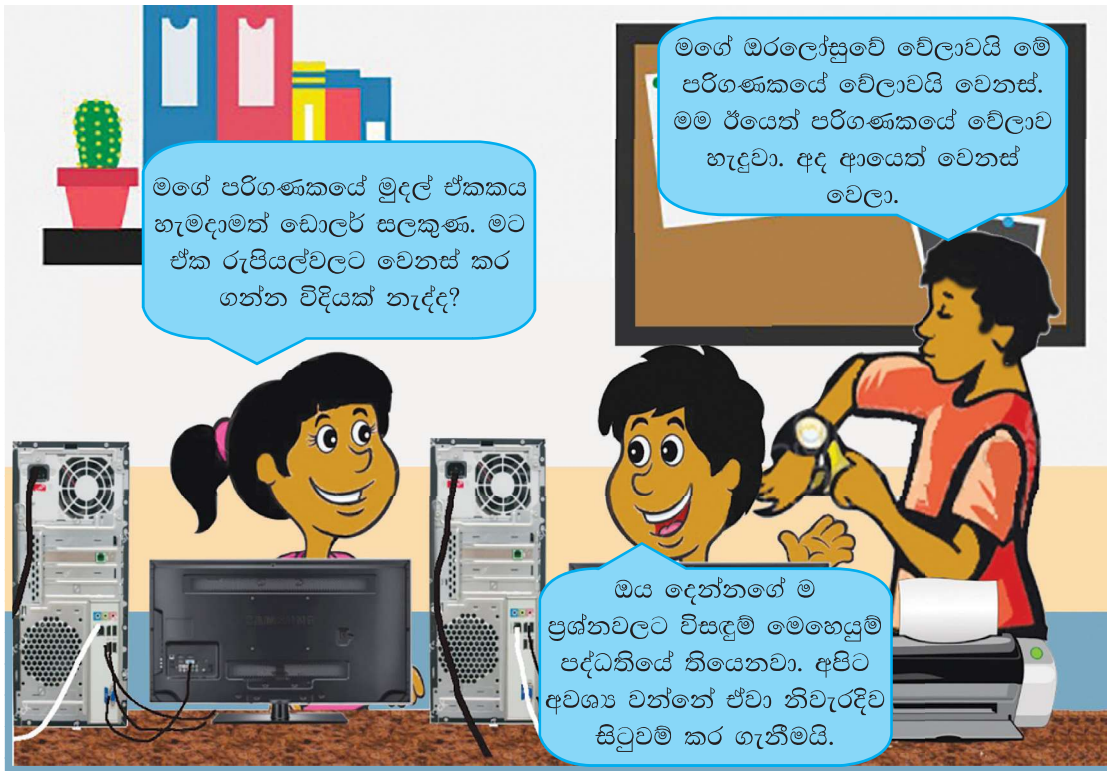
මෙහෙයුම් පද්ධතිය භාවිතයෙන් පරිගණකයක් වින්‍යාස කිරීම සහ සිටුවම් කිරීම

මෙම ඒකකය හැඳෑරීමෙන් ඔබට,

- පරිගණකයක දිනය, වේලා කලාපය (time zone), වේලාව, මුදල් ඒකක, සංඛ්‍යා සහ ඒවායේ ආකෘති සිටුවම් කිරීම (format settings)
- පරිගණක ගොනු ගුණාංග වින්‍යාසය (file attribute configuration)
- පරිගණකයක ගොනු සෙවීම (file searching)
- පරිගණකයක දෘඪාංග සරල දෝෂ, දෝෂාවේක්ෂණය කර විසඳීම
- පරිගණක මෘදුකාංග සරල දෝෂ, දෝෂාවේක්ෂණය කර විසඳීම

යන කරුණු පිළිබඳ අවබෝධයක් ලැබෙනු ඇත.

2.1 පරිගණකයක දිනය, වේලා කලාපය, මුදල් ඒකක සහ සංඛ්‍යා ආකෘති සිටුවම් කිරීම

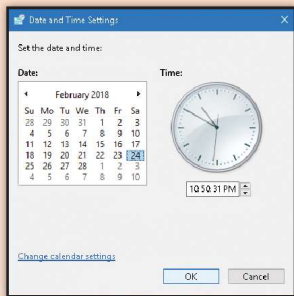
පරිගණකයක වඩාත් ඵලදායී ක්‍රියාකාරීත්වයක් සඳහා, එහි දිනය, වේලා කලාපය, වේලාව, මුදල් ඒකක, සංඛ්‍යා සහ ඒවායේ ආකෘති (formats) ආදී දත්ත එය භාවිත කරනු ලබන රටට ගැලපෙන ලෙස සිටුවම් කර තැබීම වැදගත් ය.

2.1.1 පරිගණකයක දිනය, වේලා කලාපය, වේලාව

පරිගණකයක දිනය, වේලා කලාපය සහ වේලාව සිටුවම් කිරීමේ වැදගත්කම

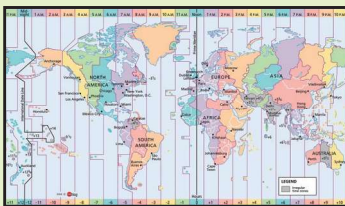
පහත දැක්වෙන කාර්යයවල දී ඇති විය හැකි බාධක ඉවත් කර ගැනීමට ඉන් හැකිවේ.

- මෘදුකාංග ස්ථාපනය කිරීම (install) හෝ ඒවා යාවත්කාලීන කිරීම (update)
- යෙදුම් මෘදුකාංග සමග කටයුතු කිරීමේ දී යම් මෘදුකාංගයක් නියමිත වේලාවක දී ක්‍රියාත්මක වීම, වසා දැමීම, යාවත්කාලීන වීම යන කරුණු සඳහා උපලේඛන කිරීම (scheduling)
- මෙහෙයුම් පද්ධතිය යාවත්කාලීන කිරීම (update)
- මෘදුකාංග බලපත්‍ර සක්‍රිය කිරීම (activation)

පරිගණකයක දිනය සහ වේලාව

මෙහෙයුම් පද්ධතිය විසින් ගොනු සූරැකීම, ගොනු සෙවීම, සිහි කැඳවීම, ව්‍යාපාර ලිපි යැවීම යනාදියේ දී පරිගණකයේ දිනය සහ වේලාව භාවිත කරන බැවින් පරිගණකයේ දිනය සහ වේලාව නිවැරදි ව සකස් කර පවත්වා ගෙන යාම වැදගත් ය.

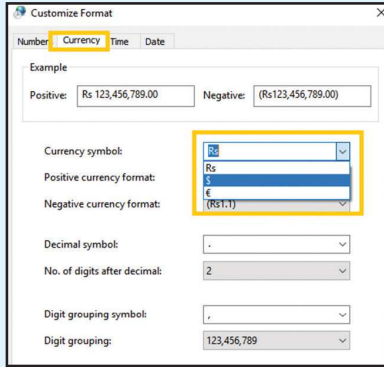

පරිගණකයක වේලා කලාපය

ජාත්‍යන්තර සම්මතයට අනුව ලෝකයේ රටවල් වේලා කලාපවලට බෙදා ඇත. වේලා කලාප නීතිමය, වාණිජ සහ සමාජ අරමුණු සඳහා අන්‍යෝන්‍ය වූ සම්මත වේලාවන් පවත්වාගෙන යයි.

උදා - ශ්‍රී ලංකාවේ වේලාව පෙ.ව 6.00 වන විට එංගලන්තයේ වේලාව පෙ.ව 1.30 වේ.

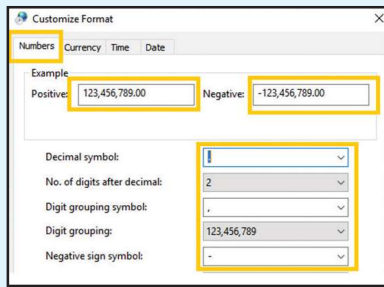
මුදල් ඒකක සහ ඒවායේ ආකෘති

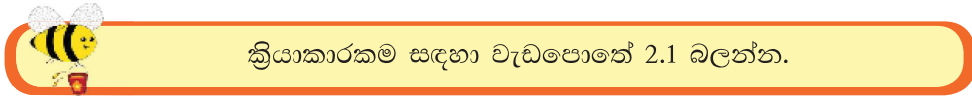
පරිගණකයක සාමාන්‍යයෙන් සිටුවම් (default setting) කර ඇත්තේ මෙහෙයුම් පද්ධතිය නිපදවූ රටේ මුදල් ඒකකයයි.

එම නිසා අප රටේ භාවිතයට අදාළ මුදල් ඒකකය අප සකසා ගත යුතු ය.

සංඛ්‍යා ලිවීමේ ආකෘති

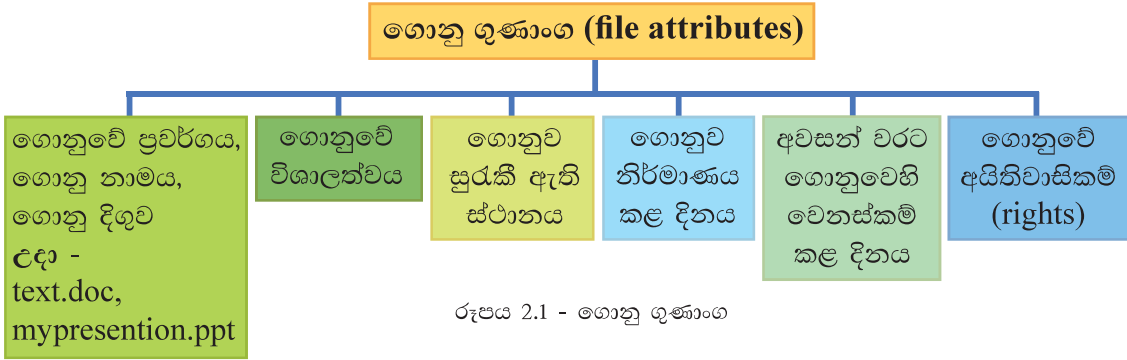

ජාත්‍යන්තර වශයෙන් භාවිත කරනු ලබන සංඛ්‍යා සහ මුදල් ලිවීමේ සම්මත ආකෘති නොතිබීම අන්තර්ජාලය හරහා කරන කටයුතුවල දී බාධක බවට පත් විය හැකි ය.

2.1.2 පරිගණකයක ගොනු ගුණාංග

පරිගණකයක ඇති සෑම ගොනුවකට ම අදාළ වූ ගුණාංග (attributes) කිහිපයක් ඇත. ඒවා පහත රූපය 2.1 න් දැක්වේ.

සටහන - ගොනුවේ දිගුවෙන් එහි ප්‍රවර්ගය දැක්වේ. උදාහරණයක් ලෙස එය පරිගණකයේ ක්‍රියාත්මක කළ හැකි (executable) ගොනුවක් ද pdf ගොනුවක් ද ආදී වශයෙනි.

ගොනු ගුණාංගවල ප්‍රයෝජන මොනවා ද?

- ගොනුව පිළිබඳ වැදගත් විස්තර ගොනු ගුණාංග මගින් ලබා දේ. තව ද ගොනුවේ අයිතිවාසිකම් වෙනස් කිරීමෙන් පහත දෑ කළ හැකි ය.
- ගොනුව දර්ශනය නොවී සඟවා තබා ගැනීම (hidden) කළ හැකි ය.
- ගොනුව ආරක්ෂා කර ගැනීමේ ක්‍රියාවක් ලෙස අන් අයට ගොනුව දර්ශනය වුව ද සංස්කරණය කිරීමේ හැකියාව වැළැක්වීම (read only) කළ හැකි ය.

ක්‍රියාකාරකම සඳහා වැඩපොතේ 2.2 බලන්න.

2.1.3

පරිගණකයක ගොනු සෙවීම (file search)

පරිගණකයක සුරකින ලද ගොනුවක් පසුව නැවත විවෘත කිරීමට අවශ්‍ය වූ විටෙක එම ගොනුවේ නම හෝ සුරැකි ස්ථානය හෝ අමතක වූව හොත් එම ගොනුව සොයා ගැනීම සඳහා ගොනු සෙවීම (file search) යොදා ගත හැකි ය.

මේ සඳහා විවිධ ක්‍රම මෙහෙයුම් පද්ධතිය තුළ ඇති අතර ගොනුවේ නම (file name), ගොනු දිගුව (file extension), සුරකින ලද දිනය වැනි උපකාරක මගින් ගොනු සොයා ගැනීම උදාහරණ ලෙස දැක්විය හැකි ය.

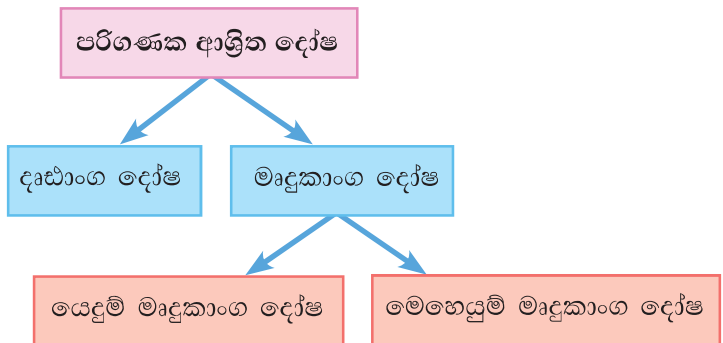
සාමාන්‍යයෙන් ගොනුවක ප්‍රවර්ගය (file type) අපට අමතක නොවේ. එලෙස ම ගොනු නාමයේ දිගුව (file extension) මගින් ගොනුවේ ප්‍රවර්ගය දක්වන බැවින් එම උපකාරකය භාවිත කර ගොනුවක් සොයන ආකාරය ක්‍රියාකාරකමක් ලෙස කර බලමු.

ක්‍රියාකාරකම සඳහා වැඩපොතේ 2.3 බලන්න.

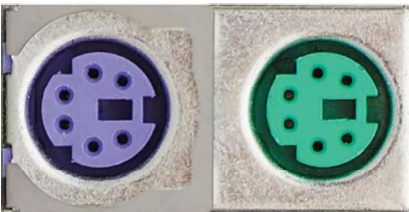

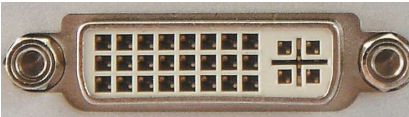
2.2 පරිගණකවල මූලික දෝෂාවේක්ෂණය (Troubleshooting) සහ නඩත්තුව (Maintenance)

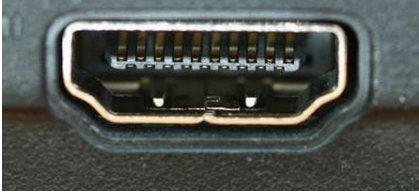

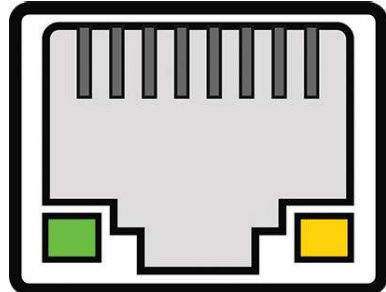
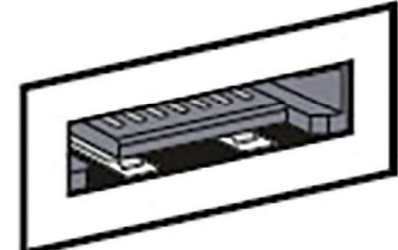
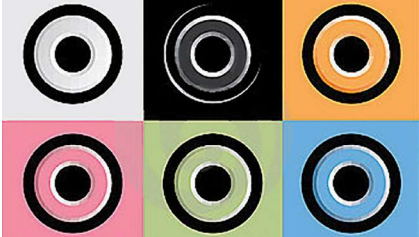
පරිගණකය සමග කටයුතු කරන ඔබට බොහෝ විට මුහුණදීමට සිදු වන මූලික ගැටලු වර්ග දෙකක් ඇත. අපි ඒවා හඳුනා ගනිමු.

මූලින් ම අපි දෘඩාංග ආශ්‍රිත දෝෂ මොනවා දැයි විමසා බලමු.

පරිගණකයක දෘඩාංග දෝෂ හඳුනා ගැනීමට එයට අනෙකුත් උපාංග සම්බන්ධ කරන කෙවෙති (ports) හඳුනා ගැනීම වැදගත් ය (රූපය 2.2 බලන්න).

1	<p>PS2 කෙවෙතිය</p> 	<p>යතුරු පුවරුව/මූසිකය සඳහා</p>
2	<p>VGA කෙවෙතිය</p> 	<p>VGA සම්බන්ධකය සහිත සංදර්ශකය සඳහා</p>
3	<p>DVI කෙවෙතිය</p> 	<p>DVI සම්බන්ධකය සහිත සංදර්ශකය සඳහා</p>

4	HDMI කෙවෙතිය 	සංදර්ශකය සඳහා රූපවාහිනියක් සම්බන්ධ කරන විට යොදා ගත හැකි ය. මෙම රැහැන් මගින් ශ්‍රව්‍ය සහ දෘශ්‍ය (audio and video) ආදාන සහ ප්‍රතිදාන කළ හැකි ය.
5	USB 	පරිගණකයට සම්බන්ධ කළ හැකි USB වර්ගයේ සම්බන්ධක සහිත සියලු උපාංග සඳහා
6	RJ45 ඊතර්නෙට් කෙවෙතිය 	පරිගණක ජාලගත කිරීමට යොදා ගන්නා RJ45 සම්බන්ධක සහිත රැහැන් සඳහා
7	eSata කෙවෙතිය 	බාහිර ආවයන (external storage) උපාංග සඳහා
8	HD Audio කෙවෙතිය 	ඉහළ තත්ත්වයේ ශ්‍රව්‍ය සඳහා

රූපය 2.2 - පරිගණකයක කෙවෙති

ඉහත දැක්වෙන කෙවෙතිවලට අමතරව මේස පරිගණකවල මෙන් ම උකුළු පරිගණකවල, ටැබ් සහ ජංගම දුරකතනවල ඇති කෙවෙති කිහිපයක් පහත රූපය 2.3 හි දක්වා ඇත. අපි එම කෙවෙති ද හඳුනා ගනිමු.

<p>Parallel කෙවෙතිය</p> 	<p>මුද්‍රකය සඳහා බොහෝ විට භාවිත වේ. එහෙත් නවීන මුද්‍රකවල ඇත්තේ USB සම්බන්ධක රැහැන් නිසා නවීන පරිගණකවලින් මෙම කෙවෙතිය ඉවත් කර ඇත.</p>
<p>Micro USB කෙවෙතිය</p> 	<p>ජංගම දුරකථන, MP 3 ධාවක, photo printer, ඩිජිටල් කැමරා වැනි සුහුරු උපාංග සම්බන්ධ කිරීමට යොදාගැනේ.</p>
<p>SD card reader</p> 	<p>SD card කියවීම සඳහා භාවිත කෙරේ. උකුළු පරිගණක ටැබ් වැනි උපකරණවල දක්නට ලැබේ.</p>

රූපය 2.3 - පරිගණක කෙවෙති

පරිගණකයට සම්බන්ධ කරන විවිධ උපාංග සඳහා භාවිත කෙරෙන කෙවෙති ගණනාවක් ම අපි හඳුනාගනිමු. විවිධ උපාංගවල දෝෂාවේක්ෂණය සඳහා මෙම දැනුම ඉතා වැදගත් වේ. දැන් අපි පරිගණකයට සම්බන්ධ කර ඇති විවිධ උපාංගවල දෝෂ ගවේෂණය කර ඒවාට විසඳුම් සොයමු.

2.2.1 දෘඩාංග දෝෂ

සරල දෘඩාංග දෝෂ සඳහා උදාහරණ

- පරිගණකය ක්‍රියාත්මක නොවීම
- යතුරු පුවරුව (keyboard) ක්‍රියාත්මක නොවීම
- මූසිකය (mouse) ක්‍රියාත්මක නොවීම
- සංදර්ශකය (monitor) ක්‍රියාත්මක නොවීම
- නාදක (speakers) ක්‍රියාත්මක නොවීම
- ජාලය හා සම්බන්ධ නොවීම

ගැටලුව 01 :

පරිගණකය බල ගැන්වීමේ බොත්තම (power button) එබූ විට පරිගණකය ක්‍රියාත්මක නොවීම.

අනතුරුදායකයි !!!

මෙම පාඩමට අදාළ යම් යම් ක්‍රියාකාරකම් අතර විදුලිය සම්බන්ධව කරන ක්‍රියාකාරකම්වල දී දැඩි අවධානයකින් යුතුව ගුරුතුමාගේ හෝ ගුරුතුමියගේ හෝ අධීක්ෂණය යටතේ කටයුතු කරන්න.

විදුලි රැහැන් පරීක්ෂා කිරීමේ දී ප්‍රධාන විදුලි සැපයුම විසන්ධි කරන්න.

මෙවැනි අවස්ථාවක දී කළ යුත්තේ කුමක් ද?

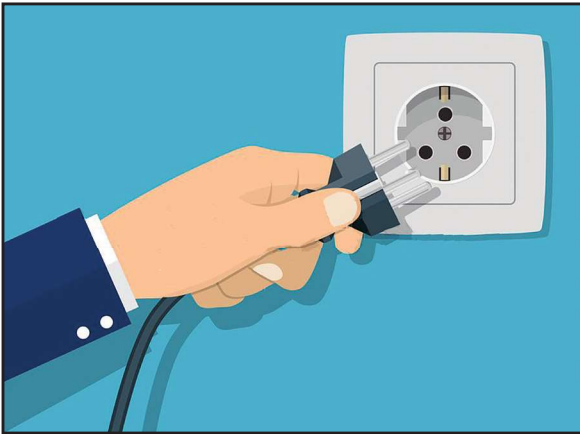
විසඳුම 01 :

පරිගණකයට විදුලිය සපයන ප්‍රධාන කෙවෙතියේ සිට පරිගණකය දක්වා විදුලිය සපයන රැහැන් සහ සම්බන්ධක නිවැරදිව සම්බන්ධ කර ඇති දැයි පරීක්ෂා කිරීම.

පරිගණකයට විදුලිය සපයා ඇත්තේ අනවරත විදුලි සැපයුම් උපාංගයක් (UPS) හරහා හෝ ඍජුව ම හෝ විය හැකි ය.

පියවර 1

බිත්තියේ ප්‍රධාන සැපයුමෙන් විදුලිය විසන්ධි කරන්න.

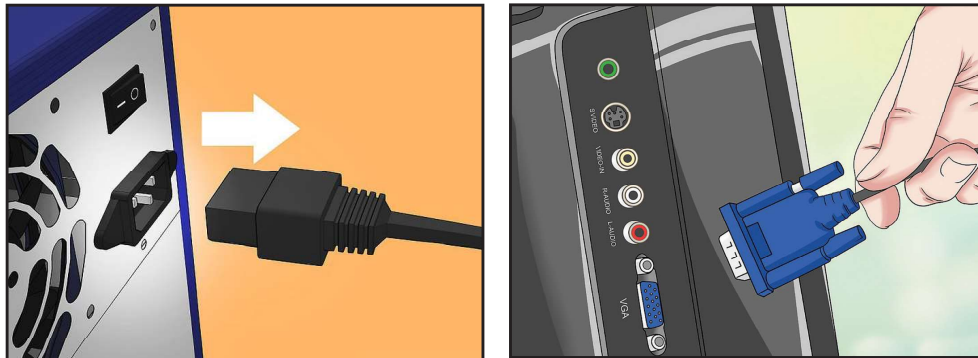

පියවර 2 අනවරත විදුලි සැපයුම් උපාංගයට විදුලිය සපයන රැහැනේ ජේනුව (plug) අනවරත විදුලි සැපයුම් උපාංගයට හොඳින් සවිකර ඇති දැයි පරීක්ෂාකර බලන්න. එමෙන් ම අනවරත විදුලි සැපයුම් උපාංගයේ සිට පරිගණකයට විදුලිය සපයන රැහැනේ ජේනුව අනවරත විදුලි සැපයුම් උපාංගයට හොඳින් සම්බන්ධ කර තිබේ දැයි පරීක්ෂා කර බලා එසේ නොමැති නම් හොඳින් සම්බන්ධ කරන්න.

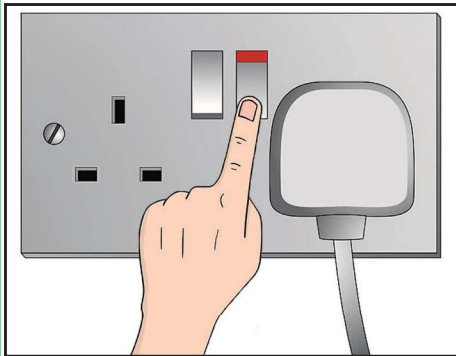

පියවර 3 අනවරත විදුලි සැපයුම් උපාංගයේ සිට එන රැහැන් පරිගණකයට සහ සංදර්ශකයට හොඳින් සම්බන්ධ වී ඇති දැයි පරීක්ෂා කරන්න. සමහර අවස්ථාවල දී පරිගණකයේ පද්ධති ඒකකය (system unit) එකෙන් සංදර්ශකයට විදුලිය සපයා තිබිය හැකි ය. එවැනි අවස්ථාවක නම් එම විදුලි රැහැනේ දෙකෙළවර හොඳින් සම්බන්ධ කර ඇති දැයි පරීක්ෂා කර බලා එසේ නොමැති නම් හොඳින් සම්බන්ධ කරන්න.

පියවර 4

ඉහත සඳහන් සියල්ල නිවැරදි නම් ප්‍රධාන සැපයුමෙන් විදුලිය සන්ධි කර අනවරත විදුලි සැපයුම් උපාංගය ක්‍රියාත්මක කරන්න.

පියවර 5

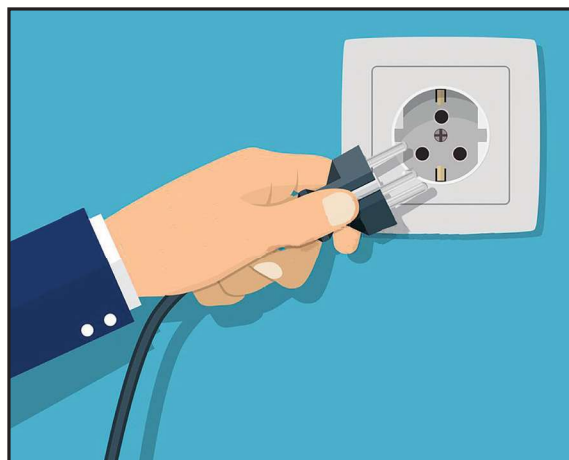
ඉන් පසුව පරිගණකය බල ගන්වන්න. බොහෝ විට පරිගණකය ක්‍රියාත්මක විය හැකි ය. තව දුරටත් පරිගණකය බල ගැන්වීම කළ නොහැකි නම් කාර්මික ශිල්පියෙකුගේ සහාය ලබා ගත යුතු වේ.

විසඳුම 02 :

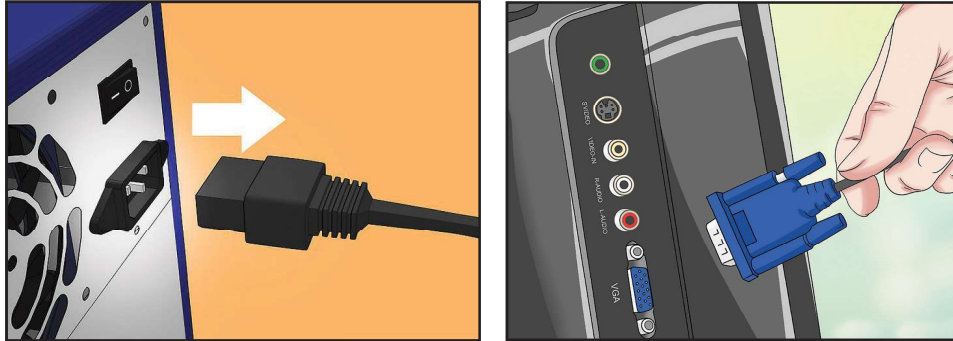
ප්‍රධාන සැපයුමෙන් සෘජුව ම විදුලිය සපයා ඇත්නම් පහත දැක්වෙන පිළිවෙලට විදුලි සම්බන්ධතාව පරීක්ෂා කර බලන්න.

පියවර 1

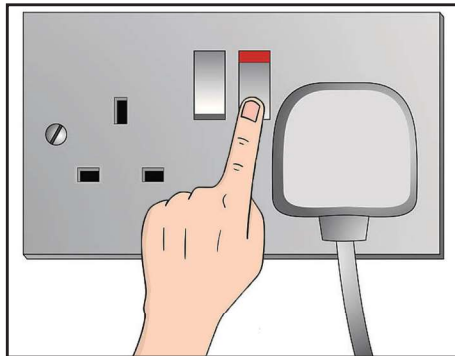
බිත්තියේ ප්‍රධාන සැපයුමෙන් විදුලිය විසන්ධි කරන්න.

පියවර 2 ප්‍රධාන සැපයුමෙන් එන රැහැන්, පරිගණකයට සහ සංදර්ශකයට හොඳින් සම්බන්ධ වී ඇති දැයි පරීක්ෂා කරන්න. එසේ නොමැති නම් හොඳින් සම්බන්ධ කරන්න.

පියවර 3 ඉහත සඳහන් සියල්ල නිවැරදි නම් ප්‍රධාන සැපයුමෙන් විදුලිය සන්ධි කරන්න.

පියවර 4 ඉන් පසුව පරිගණකය බල ගන්වන්න. බොහෝ විට පරිගණකය ක්‍රියාත්මක විය හැකි ය. නව දුරටත් පරිගණකය බල ගැන්වීම කළ නොහැකි නම් කාර්මික ශිල්පියෙකුගේ සහය ලබා ගත යුතු වේ.

ගැටලුව 02 : යතුරු පුවරුව හෝ මූසිකය හෝ ක්‍රියාත්මක නොවීම

විසඳුම 01 :

පරිගණකය නැවත ආරම්භ (restart) කරන්න. නව ඇරඹුමේ දී, අක්‍රිය වී තිබූ යතුරු පුවරුව හෝ මූසිකය හෝ ක්‍රියාත්මක දැයි බලන්න. බොහෝ විට ක්‍රියාත්මක වේ. එසේ නොමැති නම් පහත ක්‍රියාකාරකම් කරන්න.

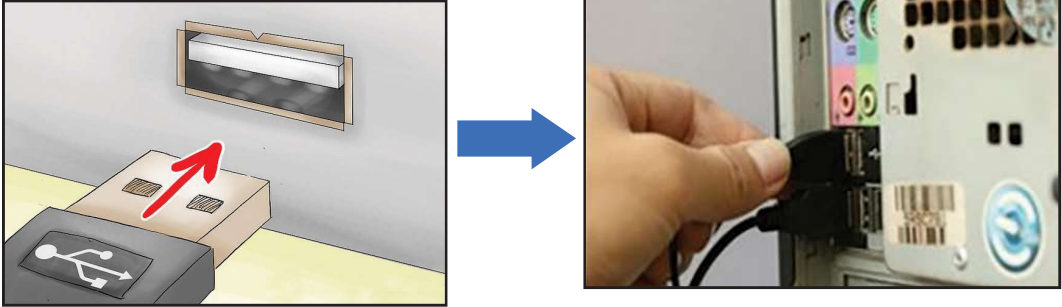
විසඳුම 02 :

පියවර 1 පරිගණකය shut down කරන්න.

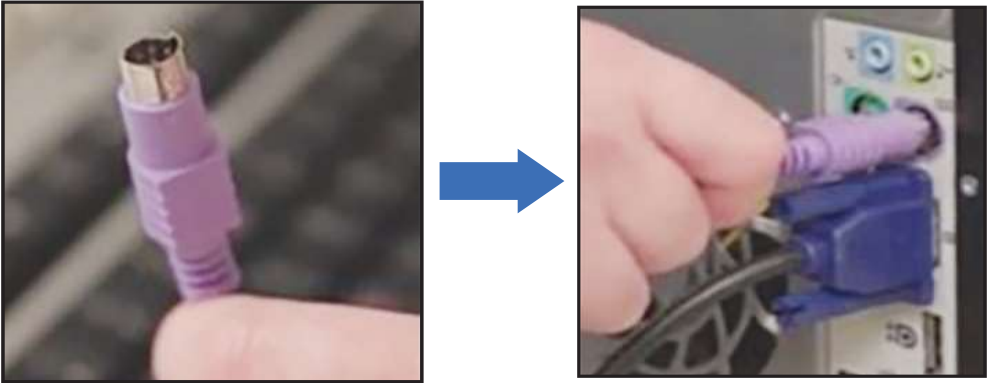
පියවර 2 යතුරු පුවරුවේ සහ මූසිකයේ පේනු, කෙවෙතිවලට නිසියාකාරව සම්බන්ධ වී ඇති දැයි පරීක්ෂා කිරීමට පහත පියවර අනුගමනය කරන්න.

සම්බන්ධ කිරීමට යොදා ඇති කෙවෙතිය අනුව යතුරු පුවරු සහ මූසික වර්ග දෙකක් ඇත. ඒවා නම් USB සහ PS 2 යන වර්ග දෙකකි.

- i. USB වර්ගය නම් පහත දැක්වෙන ආකාරයට USB පේනුව හොඳින් කෙවෙතියට සම්බන්ධ කරන්න.

- ii. PS 2 යතුරු පුවරුව සහ මූසිකයක් නම් PS 2 පේනු හොඳින් කෙවෙතිවලට සම්බන්ධ කරන්න.

ඉහත පියවර නිවැරදිව අවසන් කළේ නම් පරිගණකය නැවත පණගන්වා බලන්න. බොහෝ දුරට මෙම උපාංග ක්‍රියාත්මක විය යුතු ය. එසේ නොවූහොත් ඔබේ යතුරු පුවරුවේ දෝෂයක් තිබේ දැයි දැන ගැනීම සඳහා වෙනත් යතුරු පුවරුවක් හෝ මූසිකයක් හෝ සම්බන්ධ කර බලන්න. ඒවා ක්‍රියාත්මක නොවන්නේ නම් කාර්මික ශිල්පියෙකුගේ සහාය ලබා ගත යුතු වේ.

ගැටලුව 03 :

සංදර්ශකය (monitor) ක්‍රියාත්මක නොවීම

විසඳුම :

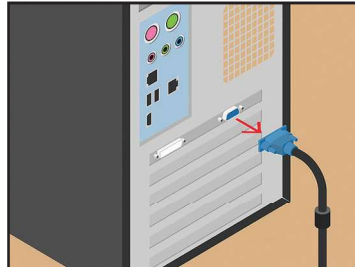
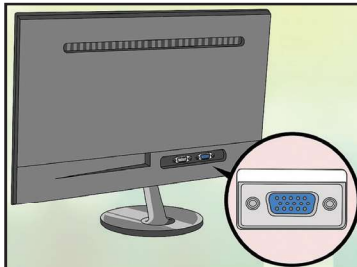
පියවර 1 සංදර්ශකයේ පණගැන්වීමේ බොත්තම ක්‍රියාත්මක කර තිබේ දැයි බලන්න. එසේ නොමැති නම් ක්‍රියාත්මක කරන්න. එවිට ද සංදර්ශකය ක්‍රියාත්මක නොවේ නම් පහත පියවරට යන්න.

පියවර 2 පරිගණකය නැවත ආරම්භ (restart) කරන්න. නව ඇරඹුමේ දී, අක්‍රිය වී තිබූ සංදර්ශකය ක්‍රියාත්මක දැයි බලන්න. එසේ නොමැති නම් සම්බන්ධ නිවැරදි දැයි පරීක්ෂා කිරීමට පහත පියවර අනුගමනය කරන්න.

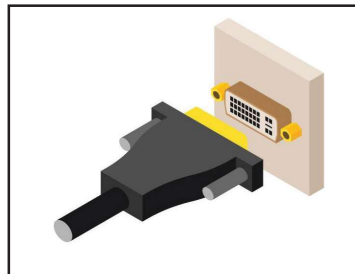
පියවර 3 ඔබගේ පරිගණකයේ සංදර්ශකයට දත්ත සපයන රැහැන් වර්ගය හඳුනාගෙන නිවැරදි කෙවෙතියට හොඳින් සම්බන්ධ කරන්න. ඒවා, VGA, DVI හෝ HDMI විය හැක. එසේනම් පහත දැක්වෙන ආකාරයට නිවැරදිව සම්බන්ධ වී ඇති දැයි පරීක්ෂා කර බලන්න.

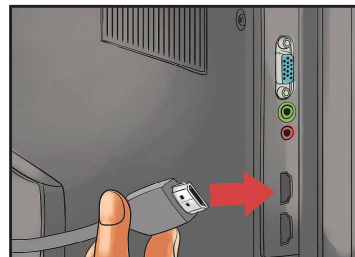
VGA

DVI

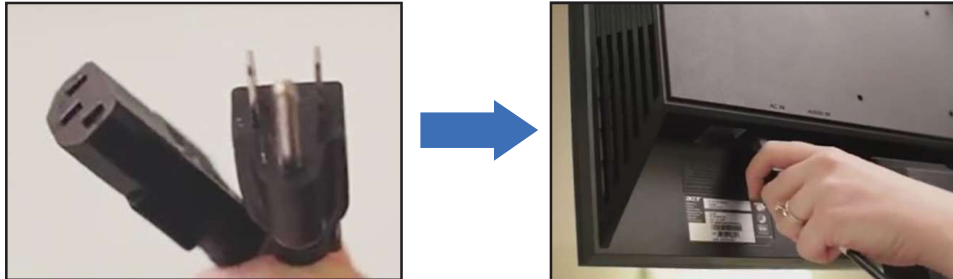

HDMI

පියවර 4

සංදර්ශකයට විදුලිය සපයන රැහැන පහත දැක්වෙන ආකාරයට නිවැරදිව සම්බන්ධ වී ඇති දැයි පරීක්ෂා කර බලන්න.

පියවර 5

ඉහත පියවර සියල්ල නිවැරදිව අවසන් කළේ නම් පරිගණකය නැවත පණ ගැන්වූ විට බොහෝ දුරට සංදර්ශකය ක්‍රියාත්මක වනු ඇත. එසේ නොවූහොත් ඔබේ සන්දර්ශකයේ දෝෂයක් තිබේ දැයි දැන ගැනීම සඳහා වෙනත් සංදර්ශකයක් සම්බන්ධ කර බලන්න. එවිට ද ක්‍රියාත්මක නොවන්නේ නම් කාර්මික ශිල්පියෙකුගේ සහාය ලබා ගත යුතු වේ.

ගැටලුව 04 : නාදක (speakers) ක්‍රියාත්මක නොවීම

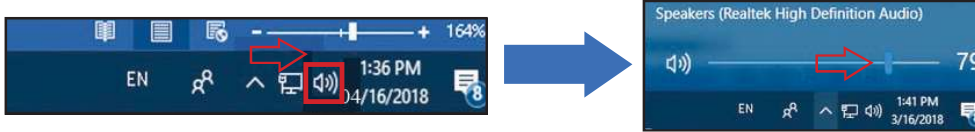
විසඳුම :

පියවර 1

නාදකවල ඇති ශබ්ද පාලකය මගින් ශබ්දය අවම කර ඇති දැයි බලා එය උපරිමය දෙසට කරකවන්න. එවිට ද ශබ්දයක් නොමැති නම් පහත පියවරට යන්න.

පියවර 2 පරිගණක මෙහෙයුම් පද්ධතිය මගින් ශබ්දය අවම කර හෝ අක්‍රීය කර හෝ ඇති දැයි බැලීමට ඔබේ පරිගණක තිරයේ යට කෙළවරේ ඇති Task Bar එකෙහි දකුණු කෙළවරේ ඇති නාදකයක රූපය මත දෙවරක් ක්ලික් කිරීමෙන් හඬ පාලකය ලබාගත හැකි ය. එහි ඇති slider එක එහා මෙහා කර හඬ අඩු වැඩි කරගත හැකි ය. එසේ හඬ වැඩි කළ පසුත් හඬ නැති නම් පහත පියවරට යන්න.

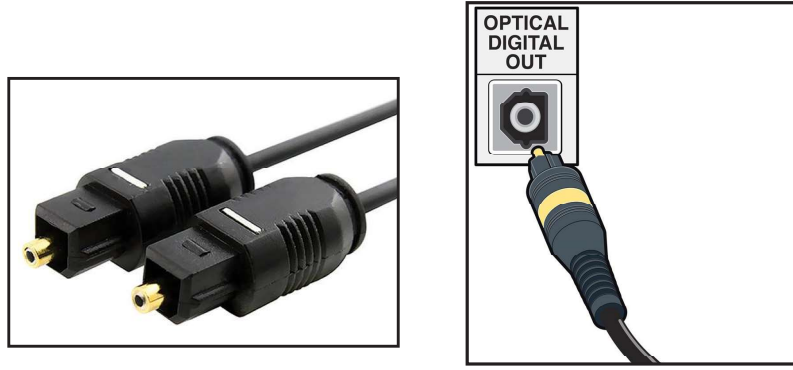

පියවර 3

පරිගණකය සහ නාදක සම්බන්ධ කරන රැහැන් නාදකවල තාක්ෂණය අනුව වෙනස් වේ. ඔබේ නාදක පද්ධතිය HD Audio තාක්ෂණය සහිත නම් පහත දැක්වෙන රූපයේ ආකාරයට වර්ණ අනුව රැහැන් නිවැරදිව සම්බන්ධ වී ඇති දැයි පරීක්ෂා කර බලන්න. එසේ නොමැති නම් නිවැරදිව සම්බන්ධ කරන්න.

ඔබේ නාදක පද්ධතිය ප්‍රකාශ අංකිත ශ්‍රව්‍ය (optical digital audio) තාක්ෂණය සහිත නම් සම්බන්ධ කළ යුත්තේ එක රැහැනකි. එය පහත දැක්වෙන රූපයේ ආකාරයට නිවැරදි කෙවෙතියට සම්බන්ධ කරන්න.

පියවර 4 බොහෝ නාදක සඳහා විදුලිය වෙන ම ලබා දිය යුතු ය. ඒ සඳහා වෙන ම විදුලි රැහැනක් නාදකයට සවි කර ඇත. එය විදුලි ජේනුවකට සවි කර විදුලිය ලබා දී ඇති දැයි බලන්න. එසේ නොමැති නම් විදුලිය ලබා දෙන්න.

පියවර 5 ඉහත පියවර නිවැරදිව අවසන් කළේ නම් පරිගණකය නැවත පණගන්වා බලන්න, බොහෝ දුරට නාදක ක්‍රියාත්මක වනු ඇති. එසේ නොවුණහොත් ඔබේ නාදකවල දෝෂයක් තිබේ දැයි දැන ගැනීම සඳහා වෙනත් නාදක කට්ටලයක් සම්බන්ධ කර බලන්න. එවිට ද ක්‍රියාත්මක නොවන්නේ නම් පහත පියවර ක්‍රියාත්මක කරන්න.

පියවර 7 පරිගණකයේ ශ්‍රව්‍ය ධාවක මෘදුකාංගය (audio device driver) නිවැරදිව ස්ථාපිත කර නොමැති නම්, නිවැරදි ධාවක මෘදුකාංගය ස්ථාපිත කළ යුතු ය. මේ සඳහා ඔබ ගුරුතුමාගේ හෝ ගුරුතුමියගේ හෝ සහාය ලබා ගත යුතු වේ.

පියවර 8 ඉහත සියලු පියවර අසාර්ථක නම් කාර්මික ශිල්පියෙකුගේ සහාය ලබා ගත යුතු වේ.

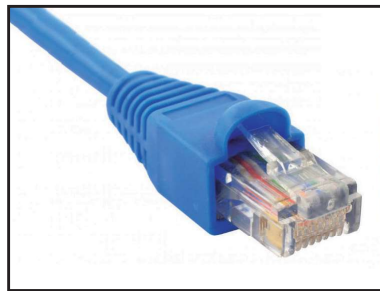
ගැටලුව 05 : පරිගණකය ජාලය හා සම්බන්ධ නොවීම

 සටහන - පරිගණකයක් ජාලයක් හා සම්බන්ධ වන්නේ ජාලයට අයත් ස්විචයේ (network switch) සිට එන RJ45 සම්බන්ධකය සහිත ජාල රැහැනකින් ය. මෙම රැහැන සම්බන්ධ කිරීමට පරිගණකයේ ඊතර්නෙට් අතුරු මුහුණතක් ඇත.

විසඳුම :

පියවර 1 මෙම සම්බන්ධය නිවැරදි ව සිදු වී ඇති දැයි පහත දැක්වෙන ආකාරයට පරීක්ෂා කර බලන්න. එසේ නොමැති නම් නැවත නිවැරදිව සම්බන්ධ කරන්න. නිවැරදිව සම්බන්ධ වූ විට ඊතර්නෙට් කවුළුවේ කුඩා විදුලි බුබුළක් දැල්වෙනු ඇත.

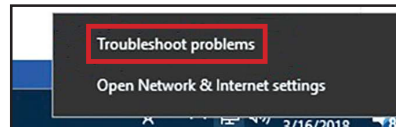

RJ45 සම්බන්ධකය

පරිගණකයේ අතුරු මුහුණත

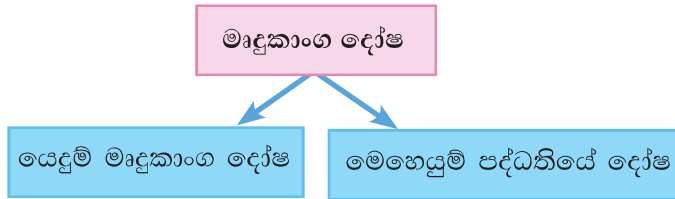
පියවර 2 ඉහත පියවර අනුගමනය කළ විට ද ජාලයට සම්බන්ධ නොවේ නම්, ඔබේ පරිගණක තිරයේ යට කෙළවරේ ඇති Task Bar එකෙහි දකුණු කෙළවරේ ඇති පරිගණකයක රූපය මත Right ක්ලික් කිරීමෙන් ලැබෙන මෙනුවේ "Troubleshoot Problems" මත ක්ලික් කරන්න. එවිට මෙහෙයුම් පද්ධතිය මගින් දෝෂාවේක්ෂණය කර ජාල සම්බන්ධය නිවැරදි කර දෙනු ඇත.

සටහන - පරිගණක ජාලයකට සම්බන්ධ වීමට නම් රැහැන සම්බන්ධ කිරීමට අමතරව සිටුවම් කළ යුතු බොහෝ දේ ඇත. එම කටයුතු සඳහා අවසර ලැබෙන්නේ පරිපාලක ගිණුමකින් ජාලයට ඇතුළත් වුව හොත් පමණි. එබැවින් එම සිටුවම් නිවැරදි කර ගැනීමට ඔබේ ගුරුතුමාගේ හෝ ගුරුතුමියගේ හෝ සහාය ලබා ගන්න.

2.2.2 මෘදුකාංග දෝෂ

මෘදුකාංග දෝෂ වර්ග දෙයාකාරයකි. එය පහත 2.4 රූපයෙන් දැක්වේ.

රූපය 2.4 - මෘදුකාංග දෝෂ

යෙදුම් මෘදුකාංග

යම් කිසි කාර්යයක් පරිගණකය ආශ්‍රිතව ඉටු කර ගැනීම සඳහා යොදා ගන්නා මෘදුකාංග යෙදුම් මෘදුකාංග වේ.

- උදා - වදන් සැකසීමේ මෘදුකාංග (word processing software)
- පැතුරුම්පත් මෘදුකාංගය (spreadsheet software)
- වෙබ් අතිරික්සුව (web browser)
- රූප සකස් කිරීමේ මෘදුකාංගය (photo editing software)

යෙදුම් මෘදුකාංග දෝෂ

- ක්‍රියාත්මක කිරීමට නොහැකිවීම
- විවෘත වුව ද ප්‍රතිචාර නොදැක්වීම
- සම්පූර්ණ අතුරු මුහුණත නොපෙනීම
- විවෘත වීමට බොහෝ වේලාවක් ගැනීම සහ ඉතා මන්දගාමී වීම
- පරිශීලක විධාන මත ක්‍රියාත්මක නොවීම
- මෙහෙයුම් පද්ධතිය නිසියාකාරව ක්‍රියාත්මක නොවීම

විසඳුම 01 :

බොහෝ ගැටලුවලට සරල ම විසඳුම වන මෘදුකාංගය වසා දමා (close) නැවත විවෘත කිරීම සිදු කරන්න. එසේ කිරීමෙන් ප්‍රතිඵලයක් නොලැබේ නම් ඊළඟ පියවරට යන්න.

විසඳුම 02 :

මෘදුකාංගය ඔබගේ පරිගණකයේ පිරිවිතරවලට සහ මෙහෙයුම් පද්ධතියට අනුකූල දැයි (compatible) විමසා බලන්න. මෘදුකාංග අනුකූලත්වය (software compatibility) යනු එක ම පරිගණකයේ හෝ පරිගණක ජාලයකින් හෝ සම්බන්ධ වන විවිධ පරිගණකවල සමහර මෘදුකාංග එක පරිගණක පරිසරයකට අනුකූල විය හැකි අතර වෙනත් පරිසරයකට අනුකූල නොවිය හැකි ය. උදාහරණ ලෙස Windows මෙහෙයුම් පද්ධතිය තුළ ක්‍රියා කරන සමහර මෘදුකාංග Mac මෙහෙයුම් පද්ධතිය තුළ ක්‍රියා නොකරයි. එබැවින් මෘදුකාංගය ඔබේ පරිගණකයට අනුකූල දැයි විමසා බලන්න. එසේ අනුකූල නම් ඊළඟ පියවරට යන්න.

විසඳුම 03 :

මෘදුකාංගය බලපත්‍ර සහිත මෘදුකාංගයක් ද යන්න විමසා බලන්න. එසේත් නැති නම් නොමිලේ භාවිත කිරීමට දී තිබූ කාලය (trial period) අවසාන දැයි විමසා බලන්න. බලපත්‍ර නැති හෝ බලපත්‍ර කාලය නිම වූ මෘදුකාංග භාවිතයේ දී ගැටලු ඇති වේ. එසේ නොමැති නම් ඊළඟ පියවරට යන්න.

විසඳුම 04 :

යෙදුම් මෘදුකාංගය පිළිසකර (repair) කරන්න. ඉන් පසු පරිගණකය නැවත ආරම්භ (restart) කර මෘදුකාංගය විවෘත කර බලන්න.

විසඳුම 05 :

පරිගණකයේ ස්ථාපිත කර ඇති අක්‍රිය වූ මෘදුකාංගය අස්ථාපනය (uninstall) කර නැවත ස්ථාපනය (install) කරන්න. ඉහත 4 සහ 5 විසඳුම් සඳහා ඔබගේ ගුරුතුමාගේ හෝ ගුරුතුමියගේ හෝ සහාය ලබා ගත යුතු වේ.

ගැටලුව :

යෙදුම් මෘදුකාංගවල නිතර සිදු විය හැකි ඉහත සඳහන් දෝෂ නිවැරදි කර ගැනීමට හැකි වුව ද සමහර අවස්ථාවල දී වයිරස මගින් ඇති කරන බලපෑම මත ද එම දෝෂ ඇති විය හැකි ය. එය ද සැලකිල්ලට ගෙන එම දෝෂ ඉවත් කරන්නේ කෙසේ දැයි බලමු.

විසඳුම :

ප්‍රතිවයිරස (anti-virus) මෘදුකාංගයක් මගින් පරිගණකය සුපරීක්ෂණය (scan) කරන්න. ඉන් පසු පරිගණකය නැවත ආරම්භ (restart) කර මෘදුකාංගය විවෘත කර බලන්න.

සටහන - පරිගණක වෛරසයක් යනු පරිගණක පද්ධතියට හානි පමුණුවන, දත්ත විනාශ කරන වෛරස පිටපත් ප්‍රතිනිර්මාණය (replicate) කිරීමේ හැකියාවක් ඇති අනිෂ්ට කේතයකි (malicious code).

මෙහෙයුම් පද්ධතියේ දෝෂ

පරිගණකයක මෙහෙයුම් පද්ධතියේ ඇති වන දෝෂ නිසා පරිශීලකයාට බොහෝ දුෂ්කරතා සිදු විය හැකි ය. මේවා නම්,

- පරිගණකය ආරම්භ වීමට බොහෝ වෙලාවක් ගතවීම.
- සියලු ම කාර්යයන් ඉතා මන්දගාමී වීම
- පරිශීලක විධාන මත ක්‍රියාත්මක නොවීම
- ආරම්භක තිරය (Desktop) හිස්වීම

ගැටලුව 01 :

පරිගණකය මන්දගාමී වීම

 සටහන - පරිගණකයක ආරම්භක වැඩසටහන් (startup programs) සංඛ්‍යාව විශාල වීමත් ප්‍රධාන ආවයනය අනවශ්‍ය මෘදුකාංග සහ ගොනු මගින් පිරී පැවතීමත් නිසා පරිගණකය මන්දගාමී විය හැක. මේ සඳහා විසඳුම් පහත දැක්වේ. එම විසඳුම් සඳහා පරිපාලක ගිණුමකින් පරිගණකයට පූරණය විය යුතු ය. එබැවින් මේ සියල්ල ඔබගේ ගුරුතුමා හෝ ගුරුතුමිය හෝ විසින් ආදර්ශනය කරනු ඇත.

විසඳුම :

පියවර 1 ආරම්භක වැඩසටහන් (startup programs) අතරින් අවශ්‍ය නොවන වැඩසටහන් ඉවත් කරන්න. එවිට පරිගණකය ආරම්භ වීමේ වේගය වැඩි වේ.

පියවර 2 අනවශ්‍ය ගොනු ඉවත් කරන්න. මේ සඳහා මෙහෙයුම් පද්ධතියේ ඇති (Disk Cleanup) මෙවලම භාවිත කළ හැකි ය.

පියවර 3 ඉහත සියල්ල කළ පසුත් ප්‍රතිඵලයක් නොලැබේ නම්, මෙහෙයුම් පද්ධතිය පිළිසකර (repair) කරන්න.

පියවර 4 එය ද අසාර්ථක නම් මෙහෙයුම් පද්ධතිය ප්‍රතිස්ථාපනය (re-install) කරන්න.

ගැටලුව 02 :

ආරම්භක තිරය හිස්වීම

 සටහන - මෙහෙයුම් පද්ධතියේ යම් දෝෂයක් නිසා හෝ සිටුවම්වල (settings) වෙනස් වීමක් හෝ නිසා මෙසේ (desktop icons) නොපෙනී යාමට පුළුවන.

විසඳුම 01 :

Windows 10 මෙහෙයුම් පද්ධතියේ desktop තිරය දර්ශනය කළ හැකි ආකාර (modes) දෙකක් ඇත. ඒවා නම්,

- a. Tablet ආකාරය
- b. පුද්ගල පරිගණක (PC) ආකාරය වේ.

මෙම සිටුවම Tablet ආකාරයට හරවා තිබුණ හොත් desktop icons නොපෙනේ. එබැවින් එම සිටුවම සඳහා පහත සඳහන් පියවර අනුගමනය කරමු.

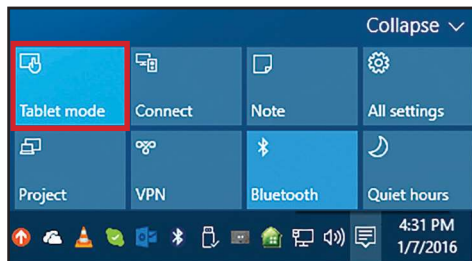
පියවර 1

පරිගණක තිරයේ task bar එකෙහි දකුණු කෙළවර ඇති (වෙලාවට දකුණින්) කථන බැලුම (speech balloon) මත ක්ලික් කරන්න.

පියවර 2

එවිට Windows action center විවෘත වේ. එහි පහත සෘජුකෝණාස්‍රාකාර බොත්තම් කිහිපයක් දිස්වේ. එම බොත්තම් අතරින් Tablet mode බොත්තම මත ක්ලික් කිරීමෙන් Tablet ආකාරයෙන් PC ආකාරයට මාරුවිය හැකි ය. එසේ PC ආකාරයට මාරු වූ විට desktop icons නැවත දිස් වනු ඇත.

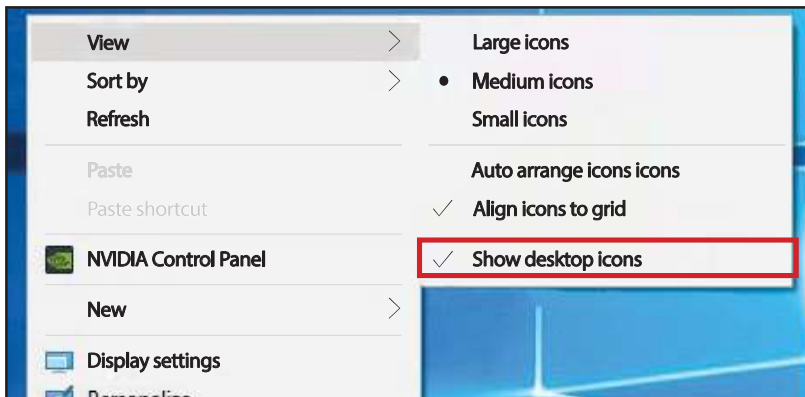

විසඳුම 02 :

ඉහත ක්‍රියාකාරකම කළ පසුවත් desktop icons නොපෙනේ නම්, සමහර විට desktop icons දර්ශනය වීම අබල (disable) කර තිබිය හැකි ය. එසේ නම් එය නැවත බල ගැන්වීමට (enable) කිරීමට පහත සඳහන් පියවර අනුගමනය කරන්න.

පියවර 1

පරිගණක තිරයේ හිස් අවකාශයක මූසිකය right ක්ලික් කරන්න. එවිට ලැබෙන මෙනුවේ View මත ක්ලික් කළ විට පහත රූපයේ දැක්වෙන ආකාරයට අතුරු මෙනුවක් ලැබේ.

පියවර 2 එම අතුරු මෙහෙයුමේ "show desktop icons" මත ක්ලික් කරන්න. එවිට show desktop icons ඉදිරියෙන් " ✓ " ලකුණ වැටී එය බල ගැන්වේ. දැන් ඔබේ තිරය මත desktop icons දිස් වනු ඇත.

විසඳුම 03 :

ඉහත විසඳුම්වලින් පසුව ද ඔබගේ පරිගණක තිරය හිස් නම් මෙහෙයුම් පද්ධතියේ දෝෂයක් නිසා එසේ විය හැකි ය. එම දෝෂ විසඳීමට පරිපාලක ගිණුමකින් පරිගණකයට පුරුණය (log in) විය යුතු නිසා ඔබගේ ගුරුතුමාගේ හෝ ගුරුතුමියගේ හෝ සහාය ලබාගත යුතු වේ.

 ක්‍රියාකාරකම 2.4 සහ 2.5 සඳහා වැඩපොත බලන්න.

සාරාංශය

මෙහෙයුම් පද්ධතිය භාවිතයෙන් පරිගණකයක වින්‍යාසය (configuration) සැකසීම සහ සිටුවම් (setting) කිරීම සිදු කළ හැක.

- මෙහෙයුම් පද්ධතිය විසින් ගොනු සුරැකීම, ගොනු සෙවීම, සිහි කැඳවීම, ව්‍යාපාර ලිපි යැවීම යනාදියේ දී පරිගණකයේ දිනය සහ වේලාව භාවිත කරන බැවින් පරිගණකයේ දිනය සහ වේලාව නිවැරදිව සකස් කර පවත්වා ගෙන යාම වැදගත්ය.
- ජාත්‍යන්තර සම්මතයට අනුව ලෝකයේ රටවල් වේලා කලාපවලට බෙදා ඇත. වේලා කලාප නීතිමය, වාණිජ සහ සමාජ අරමුණු සඳහා අන්‍යෝන්‍ය වූ සම්මත වේලාවක් පවත්වා ගෙන යනු ලබයි.
- මුදල් ඒකක සහ ඒවායේ සංකේත තම රටේ භාවිතය අනුව සකසා ගත යුතු ය.
- ජාත්‍යන්තර වශයෙන් භාවිත කෙරෙන සංඛ්‍යා සහ මුදල් ලිවීමේ සම්මත ආකාරී ඇත.

පරිගණකයක ගොනු ගුණාංග කිහිපයකි;

- ගොනුව සුරැකී ඇති ස්ථානය
- අවසන් වරට ගොනුවෙහි වෙනස්කම් කළ දිනය
- ගොනුවේ ප්‍රවර්ගය
- ගොනුවේ විශාලත්වය
- ගොනුව නිර්මාණය කළ දිනය
- ගොනුව ප්‍රවේශ කළ හැකි යම් අයිතිවාසිකම්

- පරිගණකයක සුරකින ලද ගොනුවක් පසුව නැවත විවෘත කිරීමට අවශ්‍ය වූ විටෙක එම ගොනුවේ නම හෝ සුරැකි ස්ථානය හෝ අමතක වුවහොත් එම ගොනුව සොයා ගැනීම සඳහා ගොනු සෙවීම (file search) යොදා ගත හැකි ය.
- පුද්ගල පරිගණකයට සම්බන්ධ කරන අනෙකුත් උපාංග පරිගණකයට සම්බන්ධ කරන මුහුණත් කෙවෙති (ports) ඇත.
- පරිගණකය සමග කටයුතු කරන ඔබට බොහෝ විට මුහුණදීමට සිදු වන මූලික දෝෂ වර්ග දෙකක් ඇත.
  - දෘඪාංග සරල දෝෂ
  - මෘදුකාංග සරල දෝෂ
- දෘඪාංග සරල දෝෂ අනවරත විදුලි සැපයුම් උපාංගයක් හරහා හෝ ප්‍රධාන සැපයුමෙන් ඍජුව හෝ විදුලිය සැපයුමේ දී ඇති වන දෝෂ
  - යතුරු පුවරුවේ හෝ මූසිකයේ හෝ දෝෂ
  - සංදර්ශකයේ දෝෂ
  - නාදකවල දෝෂ
  - පරිගණකය ජාලයට සම්බන්ධ නොවීමේ දෝෂය
- මෘදුකාංග සරල දෝෂ
  - මෙහෙයුම් පද්ධතියේ ඇති වන දෝෂ
  - යෙදුම් මෘදුකාංගවල ඇති වන දෝෂ
- පරිගණක වෛරසයක් යනු පරිගණක පද්ධතියට හානි පමුණුවන, දත්ත විනාශ කරන වෛරස පිටපත් ප්‍රතිනිර්මාණය (replicate) කිරීමේ හැකියාවක් ඇති අනිෂ්ට කේතයකි (malware).